

Reactie op nieuwe wet kiezen eerste kamer.

Datum: 15 september 2019

Vooraf

Coalitiepartijen doen zelf mee aan het leggen van de nadruk op de eerste kamer verkiezingen, denk maar aan de landelijk tv debatten. Dus stop daarmee als het gaat om provinciale verkiezingen.

Sterker nog mijn eigen CDA stem in Groningen is gebruikt om de coalitie in de eerste kamer het grootstaant mogelijk stemmen te bezorgen door de Groningse CDA stem op D66 uit te brengen. Die praktijk moet ogenblikkelijk stoppen. Een CDA stem is een CDA stem en niet opeens iets anders omdat dit beter uitkomt voor de coalitie. Dan wordt het koehandel om de macht en juist dat vergroot de afstand tussen burger en bestuur. Iets wat we juist willen verkleinen.

Politiek

Het is helemaal niet relevant of de coalitie haar meerderheid in de eerste kamer verliest. De eerste kamer toetst wetten op inhoud niet op politiek. Wanneer de tweede kamer juiste wetten maakt waarin zij rekening houdt met alle inzichten in de maatschappijen de kamer, dan is er ook geen probleem. Wanneer coalities met de kleinst mogelijke meerderheid haar zin doordrijft ten kostte van het niet willen luisteren naar andere inzichten in de kamer, dan roept zij politisering in de eerste kamer over zichzelf af. Politiek is niet alleen de wil van de meerderheid opdringen aan anderen, politiek moet erop gericht zijn het maatschappelijk welzijn van allen te vergroten. Juist dit laatste is door het eenzijdige 'geloof in de markt die altijd gelijk heeft en het goede tot stand brengt' in de knel gekomen. Het is bewezen dat markten nooit bijdragen aan het vergroten van het maatschappelijk welzijn. Markten dragen slechts bij aan een grotere welvaart voor enkelen. De enorme bezitsvorming, het wegsluizen van geld naar belastingparadijzen, het ontduiken van het betalen van belastingen in Nederland, het beïnvloeden van politici door deze elite en het grootbedrijf (dividendbelasting) maakt dat een democratische rechtsstaat wordt ingezet ten gunste van de welvaart van enkelen in plaats van het welzijn van allen.

Dit is onderdeel van de kloof die de wet probeert te dichten. Maar deze wet met de daarbij gekozen motivatie zet het adagium van een 'inzet van de politiek voor het welzijn van allen' verder uit beeld. De gewenste verkleining van 'de kloof' wordt zo niet bereikt.

Gericht op het consolideren van de macht?

Als het voorstel gedaan wordt vanuit het oogpunt van macht behouden voor de gevestigde politiek, ook dan deugde de motieven niet. Ook dat zal het volk herkennen en zich afwenden van het partijkartel. Om de woorden van Baudet maar even te gebruiken. Met andere woorden de motivatie van de wet vergroot de afstand tussen burger en bestuur, in plaats van dat modernisering van het kiesstelsel bijdraagt om de kloof tussen burger en politiek te verkleinen. Dat was toch immers de bedoeling van de opdracht aan de commissie Remkes? Dit lijkt er echt niet op. Een gemiste kans.

Verkleinen van de kloof!

Verkleinen van de kloof tussen burger en politiek is noodzaak. Dat kan alleen als de herkenbaarheid voor de burger wordt vergroot. Een middel om dat te bereiken is om de burger de mogelijkheid te geven te kiezen op regionale kandidaten. Deze kunnen een partijkleur hebben, maar dat hoeft niet.

Kies de eerste kamer door 37 leden via de partijlijnen in indirecte verkiezingen via de staten. Een partijstem in de staten is dan automatisch een stem voor de eerste kamer voor dezelfde partij. Het gekonkel achter de schermen verdwijnt. Dit draagt bij aan een grotere transparantie. De burger weet zeker dat zijn stem terecht komt waar hij dat heeft bedoeld.

Kies daarnaas 8 leden via regionale kandidaten. Eens in de zes jaar zijn deze regionale kandidaten eenmaal herkiesbaar. Er zijn verschillende mogelijkheden: of een meerderheidsstelsel of een evenredigheidsstelsel of een combinatie van beide. De wijze waarop is minder van belang. Het gaat er om dat de band tussen kiezer en gekozen wordt hersteld. Regionale kandidaten komen op voor regionale belangen. En kunnen wetten beoordelen op hun effecten voor regio's.

Voordelen:

- *Kandidaten in een district kunnen behalve voor hun partij ook voor zichzelf een verkiezingscampagne voeren. Daardoor zijn ze bekender dan wanneer ze via een landelijke lijst gekozen worden;*
- *Kamerleden die via een district worden gekozen, hebben een eigen mandaat: ze zijn op 'eigen kracht' gekozen en niet dankzij een plek op de landelijke lijst;*
- *Door de indeling in districten heeft ieder regio een eigen afgevaardigde, die de belangen daarvan in het oogen houden en die regionale ombudsfunctie kan vervullen;*
- *Betere verbinding tussen burger en gekozenen.*

Partijbelangen overheersen het debat

Als partijen hier tegen sputteren, vraag dan naar hun motieven? En kom tot het inzicht dat het eigen belang of partijbelang is dat gediend wordt. Zie hier waar het mis gaat in de Nederlandse politiek. Partijbelangen zijn belangrijker dan de belangen van kiezers en het Nederlandse volk. Partijbelangen dienen nooit het welzijn van allen.